

Comunicació i docència en el marc de la Estratègia a la CAIB

Dr Enric Benito
UCP H. J. March GESMA

**Govern
de les Illes Balears**

GESMA
Gestió Sanitària de Mallorca

Breu diagnòstic de la situació (1)

- Morir no es científic, com tampoc ho es viure
- La mort no es un problema que es pugui intentar resoldre medicament. Es un fet biològic, però sobretot biogràfic. Afecta la totalitat de la persona, no sols el seu cos.
- L'atenció al procés que precedeix la mort no més es pot fer amb un model integral que cobreixi les necessitats de les persones al llarg del procés.

Breu diagnòstic de la situació (2)

- Estem als inicis d'un canvi de model.
- Partim d'un model sanitari biològic, amb gran desenvolupament dels aspectes objectius de la malaltia.
- Necessitem millorar el coneixement de la dimensió subjectiva, social y transcendent.
- La recerca i la docència en aquest àmbit es crucial per millorar l'atenció a les persones al final de la malaltia.

Breu diagnòstic de la situació (3)

- A la CAIB el desenvolupament de les C.P. es recent, els recursos poc coneguts, per els ciutadans i professionals de la salut.
- Les resistències socials, culturals i dels sanitaris a fer-ne ús, provenen del tabú social a la mort i el desconeixement de la nostra tasca.
- La informació ciutadana i la formació dels professionals son claus per el canvi.

Àrea de coneixement de les C.P.

- Control del dolor i altres símptomes
- Model d'atenció integral de les necessitats socials, emocionals i espirituals.
- Atenció a la família, inclòs el dol
- Treball interdisciplinar
- Coordinació amb altres professionals i recursos
- Habilitats per afrontar i atendre situacions de complexitat i presa de decisions en els darrers dies
- Autocura i gestió de les emocions

Formació específica y recerca

- El grau de desenvolupament de les cures pal·liatives depèn en part: del grau de formació dels professionals, i de la maduresa dels equips específics que les exerceixen.
- El camp per a la recerca per pal·liar el patiment i promoure la mort amb pau, objectiu final de la nostra feina, està obert com un nou continent per explorar.

La percepció social es pot anar canviant

- La divulgació del dret ciutadà a una atenció professional i humanitzada en la malaltia terminal es mes eficient amb la participació dels usuaris
- Les associacions de pacients i de voluntaris son claus per promoure el desenvolupament de les C.P.

Algunes reflexions sobre la formació

- Sols un percentatge de malalts precisen tractament especialitzat en alguns moments de l'evolució.
- La major part del procés son atesos per els seus professionals de AP i especialistes.
- L'atenció pal·liativa precoç precisa que la majoria dels professionals coneguin les bases de les CP: habilitats de comunicació, aspectes emocionals, maneig d'opioïds, atenció a la família, etc..

Proposta formació a la Estratègia CP de la CAIB

- Entre les accions previstes es recull la de :
- Afavorir l'atenció de qualitat potenciant la formació i la investigació

**Govern
de les Illes Balears**

GESMA

Gestió Sanitària de Mallorca

Proposta formació a la Estratègia CP de la CAIB

1. Elaborar un pla de formació Continuada en CP pels professionals d'Atenció Primària, Hospitalària i de Cures Pal·liatives
2. Facilitar formació específica, avançada i acreditada als professionals de CP
3. Elaborar un pla de prevenció del burn-out dels professionals que treballen en CP , amb formació en autocura i gestió de les emocions.

**Govern
de les Illes Balears**

GESMA

Gestió Sanitària de Mallorca

Proposta formació a la Estratègia CP de la CAIB (2)

- 4.- Prioritzar i potenciar per part del MSC i de la CCAA línies d'investigació en CP
- 5.- Facilitar estades i participació en cursos avançats a institucions reconegudes en cures pal·liatives i/o bioètica

**Govern
de les Illes Balears**

GESMA

Gestió Sanitària de Mallorca

Algunes experiències docents

Sección de
Cuidados Paliativos

The EPEC™ Project

Education in Palliative and End-of-life Care

Center for Palliative Studies at San Diego Hospice

"Education and Research in the Art and Science of Palliative Care"

4311 Third Avenue, San Diego, CA 92103 • cps@sdhospice.org

Curriculum in Palliative Care for Undergraduate Medical Education Recommendations of the EAPC*

- 1. Basics of Palliative Care 5%
- 2. Pain and Symptom Management 55%
- 3. Psychosocial and spiritual Aspects 20%
- 4. Ethical and legal Issues 5%
- 5. Communication 10%
- 6. Teamwork and Self-reflection 5%

* www.eapcnet.org

- També entre nosaltres hi ha experiència docent consolidada

ACADÈMIA DE CIÈNCIES MÈDIQUES
DE CATALUNYA I DE BALEARS
ACADÈMIA MÈDICA BALEAR
SECCIÓ DE CURES PAL·LIATIVES

**1r CURS
D'ATENCIÓ AL MALALT
TERMINAL DE CÀNCER:
INTRODUCCIÓ A
LES CURES PAL·LIATIVES**

ACREDITAT PEL DEPARTAMENT DE BIOLOGIA
FONAMENTAL I CIÈNCIES DE LA SALUT

Universitat de les
Illes Balears

AMB EL SUPORT I **DECLARAT CURS
D'INTERÈS SANITARI** PER:

GOVERN BALEAR

Conselleria de Sanitat i Consum

AMB EL SUPORT DE:

SERVEI BALEAR
DE LA SALUT
SERBASA

PALMA DE MALLORCA

Maig de 1997 !

- Així com de la participació dels ciutadans en el desenvolupament de les cures pal·liatives

news letter

1
August
1998 !

Friends of the Hospices Amics de les Cures Pal·liatives

-----oOo-----

A MESSAGE from DAME CECILY SAUNDERS to all FRIENDS of the HOSPICES:

I am delighted to have received a fax from you and to hear something of your work in Mallorca, Menorca and Ibiza. I send you my very good wishes for all that you do. We know of your work through our Information Service and are happy to hear that you are still able to give substantial financial help and support to all those working in palliative care in your area of the world.

*Yours sincerely,
Cecily Saunders*

DAME CECILY SAUNDERS, OM., DBE., FRCP.

Dame Cicely Saunders is the founder and chairman of St Christopher's Hospice. Founded in 1967, St Christopher's, with its emphasis on palliative care for the dying, began the modern hospice movement.

El resum del missatge es:

- Als ciutadans: Disposem d'un model d'atenció professional i humanitzat per aquest període, es integral i públic, vostè en té dret a fer-ne ús.
- Als professionals: Millorar els coneixements i habilitats, te permetrà treballar en aquest àmbit amb més confiança i eficiència i a gaudir de la teva professió.

Govern
de les Illes Balears

GESMA

Gestió Sanitària de Mallorca